

JAARVERSLAG 2021

STRATEGISCHE BOARD STEDENDRIEHOEK

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord door Arko van Brakel	3
1	Introductie..... 4
2	Visie en Missie 4
3	Doelen en ambities 4
4	Realisatie en activiteiten 5
4.1	Themalijn Energietransitie 5
4.2	Themalijn Circulaire Economie..... 9
4.3	Themalijn Human Capital..... 11
4.4	Communicatie en evenementen..... 13
4.4.1	Communicatie 13
4.4.2	Lobby..... 13
5	Duiding rol en positie Strategische Board en resultaten..... 15
6	Bedrijfsvoering en organisatie..... 16

VOORWOORD DOOR ARKO VAN BRAKEL

Perspectief op brede welvaart

Het leek even alsof de COVID-19-pandemie meer zou betekenen voor de energietransitie en circulaire economie, dan andere innovaties en beleidsmaatregelen. Dat was wat te optimistisch, zo weten we nu. Toch heeft deze wereldwijde crisis ons ook in de Cleantech Regio veel geleerd. Het aanpassingsvermogen van de samenleving is verrassend groot. En hoewel de verschillen in de maatschappij op bepaalde vlakken misschien zijn toegenomen, is het ook hartverwarmend om te ervaren hoeveel saamhorigheidsgevoel er in ons land én ook in onze regio is. Minstens even interessant is ons vermogen om nieuw gedrag te omarmen en nieuwe technieken te gebruiken. Vooral de snelheid waarmee we massaal omschakelden naar thuis; online werken is fantastisch. Dat had niemand kunnen vermoeden. Het biedt hoop voor die andere wereldwijde uitdaging: de energietransitie.

Toch kunnen we inmiddels vaststellen dat, nu de pandemie lijkt te doven, veel van ons oude gedrag terug is gekomen. We rijden weer meer in onze auto's, staan weer in de file, maken weer vliegvluchten en de industrie maakt overuren om aan de toenemende vraag naar allerlei producten te voldoen. Maar er is wel iets veranderd. De arbeidsmarkt is krappere dan ooit en de vraag naar vakmensen is nijpend te noemen. Tegelijkertijd willen de meeste consumenten, ondernemers en beleidsmakers graag dat onze groei voortaan daadwerkelijk duurzaam is.

In de Cleantech Regio hebben we een groot deel van de Coronapandemie benut om samen met ondernemers, bewoners, bestuurders, onderwijs professionals en andere regionale betrokkenen te werken aan de toekomstplannen voor onze regio. Dat heeft geleid tot een breed gedragen Regionaal Perspectief 2030, een kijk op de regio die letterlijk voor en door onze bewoners en beroepsbevolking tot stand is gekomen. Dat was het fundament voor onze strategische regio agenda, die een breed gedragen richting aangeeft. In 2022 zal deze worden uitgewerkt in een concrete uitvoerings- en investeringsagenda. De bedoeling is dat ook hier weer zoveel mogelijk betrokken mensen uit de regio aan meewerken. De inhoud is helder: onze stakeholders willen groene groei, mét behoud van ons prachtige landschap en met voldoende goed gekwalificeerde talenten om dit duurzame werk uit te voeren. Natuurlijk willen we dat werk doen op duurzame, goed bereikbare bedrijventerreinen en willen we wonen in voldoende, betaalbare en energieneutrale woningen. Dat lijkt veel en dat is het ook. Maar het sluit verrassend goed aan op de belangrijkste strategische richting die overheden en bedrijfsleven samen hebben gekozen: brede welvaart.

Omdat de maatschappelijke uitdagingen in onze Cleantech Regio niet veel anders zijn dan in de rest van het land, hebben we ook hier te maken met complexe opgaven, zogenaamde *wicked problems*. Dit soort opgaven is zo complex dat je ze vaak niet vanuit één perspectief of specialisme kunt oplossen. Als Strategische Board hebben we geprobeerd om ons zo goed mogelijk voor te bereiden door de combinatie van ondernemers, onderwijsinstellingen en overheden, onze drie O's, vooral in te zetten op een cultuur van samenwerken en verbinden; zowel intern als extern. Dat heeft gezorgd voor een zeer goede relatie tussen de GR van onze regio en de Strategische Board, maar ook tot een naar alle maatstaven zeer succesvolle uitvoering van de Cleantech Regio Real, met zelfs landelijke aandacht en complimenten tot gevolg.

Om onze rol als kennisgedreven netwerkorganisatie goed in te vullen hebben we op een nieuwe, verbindende communicatiestrategie ingezet die er op is gericht *alle* sterren in onze regio laten stralen. Met resultaat: verbeterde relaties met onze stakeholders, meer betrokkenheid van ondernemers, gemeenten en provincies en tot constructieve samenwerkingsrelaties tussen de vertegenwoordigers van onze drie O's. Dit is essentieel, want als we alle ambities waar willen maken hebben we ieder talent nodig. Zeker nu budgetten en funding voor de regio minder vanzelfsprekend zijn. We hebben in 2021 bewezen dat onze kleine organisatie wendbaar en innovatief is. Onze professionals bleken bereid te zijn financiële offers te brengen om de doelen van de Strategische Board ook met krimp budget te realiseren. Zonder hen was het niet gelukt. Dat verdient veel waardering. Maar die werkwijze is niet bestendig. De komende jaren staan dus in het teken van het invullen en uitvoeren van de regionale strategie, die moet leiden tot brede welvaart door groene groei. Vanuit die toegevoegde waarde kunnen we onze organisatie definitief en duurzaam in financieel veilig water brengen en daarmee ook de toekomstige investeringen in onze regio veiligstellen. Samen maken we immers de regio!

Arko van Brakel
Algemeen directeur Cleantech Regio

1. INTRODUCTIE

De Strategische Board van de kennis- en netwerkorganisatie Cleantech Regio werkt aan het versterken van de duurzame, economische ontwikkeling van onze regio. Dat doen wij door constant en telkens weer verbinding te leggen met en tussen initiatieven uit onderwijs, ondernemers en overheid.

In 2021 heeft de uitvoering van de Regio Deal Cleantech Regio een belangrijk deel van de werkzaamheden van de themalijnen bepaald. Ook is samen met onze achterbannen het Regionaal Perspectief 2030 ontwikkeld. Dit perspectief vormde nog in 2021 het startpunt voor een nieuwe Strategische Agenda en Uitvoeringsagenda voor de Cleantech Regio, die beide in 2022 gerealiseerd worden, samen met de samenwerkende gemeenten Regio Stedendriehoek en de provincies Overijssel en Gelderland. Deze nieuwe agenda zal voortbouwen op en een vervanging zijn van de Agenda Cleantech Regio 2019 – 2023.

In dit jaarverslag een overzicht van de activiteiten van de Strategische Board in 2021, die bijdragen aan de ambities van de regio.

2. VISIE EN MISSIE

VISIE

To a sustainable prosperity

MISSIE

Cleantech Regio is de regio om te wonen, werken, studeren, ondernemen en recreëren. Ondernemers, Overheid en Onderwijs & Onderzoek werken vernieuwend samen aan een duurzame welvaart! In 2030 zijn we energieneutraal en afvalvrij.

De visie en missie worden uitgevoerd langs de drie themalijnen van de Cleantech Regio; Energietransitie, Circulaire Economie en Human Capital.

3. DOELEN EN AMBITIES

2021 is een jaar geweest van herijken en verrijken van de agenda en doelen van de Cleantech Regio. Dit startte met het creëren van een Regionaal Perspectief 2030 (RP 2030). Hiervoor zijn vele gesprekken in de regio gevoerd om zo breed mogelijk op te halen hoe de inwoners, ondernemers, ambtenaren, jongeren, ondernemers, bestuurders, etc. aankijken tegen wat onze regio de komende jaren nodig heeft. Het antwoord was veelzijdig, maar op onderdelen ook heel duidelijk: we staan gezamenlijk voor grote opgaven rondom wonen, werken en bereikbaarheid. En waar we het inmiddels ook met elkaar over eens zijn: we willen aan deze opgaven werken op een duurzame en digitaal vooruitstrevende wijze, met oog voor ons landschap.

De verhalen uit het RP 2030 zullen in 2022 leiden tot een nieuwe Strategische Agenda Cleantech Regio en een concrete Uitvoeringsagenda Cleantech Regio voor de komende jaren. De Strategische Board draagt aan de realisatie ervan bij vanuit haar drie themalijnen 'Energietransitie', 'Circulaire Economie' en 'Human Capital', in de Regio Deal ook wel verwoord als werken aan 'Groene Groei' en 'Cleantech Werkt'. Het zijn de manieren waarop wij als kennisgedreven netwerkorganisatie bij willen dragen aan de brede welvaart in de regio.

4. REALISATIE EN ACTIVITEITEN

THEMALIJN ENERGIETRANSITIE

4.1.1 Ontwikkeling strategie 2022-2023, speerpunten en kritische factoren

In de 2^e helft van 2021 is er binnen de themalijn energietransitie een hernieuwde strategie ontwikkeld. Van de focus op ondersteuning van individuele initiatieven is er gekozen om te gaan werken aan ondersteuning op de strategische aandachtspunten binnen de energietransitie gericht op het wegnemen van belemmering deze transitie te laten slagen. Deze belemmering hebben wij omschreven als kritische factoren tot het laten slagen van de energietransitie. Energietransitie is een breed en complex onderwerp met vele stakeholders in de energieketen. om, vanuit de rol van Cleantech Regio, te komen tot zinvolle inspanningen en focus is zijn er speerpunten geformuleerd en vastgesteld voor de komende 2 jaren 2022-2023.

Speerpunten Themalijn Energietransitie

- *Criteria:*
 - Meervoudig in bijdrage aan opgave en creëren van oplossingen
 - Versterking van [Groene] Groei en Brede Welvaart
 - Passend in profiel van 'Kennisdreven Netwerkorganisatie'
 - Draagt bij aan doelstelling andere thema's [cross-over kansen]
1. Smart Energy Hubs
 2. Kennis als product
 3. Regionale samenwerking Energiecoöperaties
 4. Samenwerking op niveau landsdeel oost
 5. Regiodeal

7 Kritische factoren Energietransitie

Om de regionale doelen binnen de themalijn Energietransitie te ondersteunen, hebben wij 7 factoren gedefinieerd, welke van invloed zijn op het behalen van deze doelen. Het is van belang om bij het maken van keuzes en vaststellen van focus, deze factoren te gebruiken als toetsing op de bijdrage.

[Willekeurige volgorde]

1. Participatie en draagvlak
2. Investeringsvermogen
3. Human Capital
4. Ruimte
5. Wet- en Regelgeving
6. Kennis en Techniek
7. Infrastructuur

GEMIDDELD RIJMT 300 EURO EXTRA VOOR GAS EN ELEKTRA...

4.1.2 Regio Deal programmaliijn Groene Groei

In de zomer van 2020 is de Cleantech Regio Deal tussen CTR en Rijk gesloten. De projecten en programma's welke in de programmaliijn Groen Groei vallen zijn onderverdeelt in de thema's Energietransitie en Circulaire Energie. 7 projecten en 2 programma's binnen Groene Groei vallen onder de themaliijn Energietransitie. Ook het project Fieldlab Energy4business uit de programmaliijn Cleantech Werkt is inmiddels geplaatst onder deze themaliijn. De programma's Toekomstbestendige Bedrijventerreinen en Eerbeek-Loenen2030 bestaan uit circa 25 deelprojecten. Vanuit de themaliijnmanager is er veel aandacht geweest om de betreffende penvoerders te begeleiden en te adviseren om tot goede en degelijke projectaanvragen te komen en zijn de verschillende projectplannen binnen het kernteam Regio Deal beoordeelt en is er door de kassier de financiële middelen beschikbaar gesteld. Op het programma Eerbeek-Loenen2030 na, zijn alle aanvragen behandeld en in uitvoering gestart. De projecten binnen het programma Eerbeek-Loenen2030 starten begin 2022

Op welke kritische factoren dragen de regiodealprojecten bij aan het versterken van deze factoren?

Regiodeal projecten (energietransitie):	Participatie en draagvlak	Investeringsvermogen	Human Capital	Ruimte	Wet- en Regelgeving	Kennis en Techniek	Infrastructuur
<i>Cleantech Werkt:</i>							
Fieldlab Energietransitie			●			●	
<i>Groene Groei:</i>							
Biogashub Oxe		●		●	●	●	●
CTR Hydrogen Connect 2020-2030	●	●				●	●
Gld H2		●		●	●	●	●
Overslag H2 trucks/Tankvoorziening A1		●					●
Waterstofproeftuin GROWH	●	●		●	●	●	●
Aquathermie Deventer, verduurzaming bestaande woningbouw	●	●			●	●	●
Open innovatielab voor DC Project			●			●	
Eerbeek-Loenen2030 Elektrificatie/Restwarmte	●	●			●	●	●
Eerbeek-Loenen2030 Logistiek centrum		●		●		●	●
Toekomstbestendige Bedrijventerreinen	●	●		●		●	●

4.1.3 Kennissessies Warmtenetten

In 2021 zijn opnieuw 2 kennissessies georganiseerd rondom het thema Warmtenetten. Deze sessie stonden in het teken van 'consortiumvorming' en 'technische uitvoerbaarheid'

4.1.4 Duurzame vakantieparken

In 2020 zijn de voorbereiding van dit project van start gegaan en in 2021 is het project ook daadwerkelijk gestart. De uitvoering van plaats door studenten van het lectoraat van Michiel Flooren van Saxion Hoger Scholen, onder regie van de gemeente Epe en middels intensieve samenwerking met 2 vakantieparken gelegen in de gemeente Epe. Het is uitdrukkelijk de bedoeling dat de opgedane kennis en gerealiseerde stappenplan direct beschikbaar komt voor onder ondernemers in de Cleantech Regio. Om die reden is het programmamanagement van Vitale Vakantieparken Veluwe onderdeel van de stuurgroep en medefinancier. Cleantech Regio heeft €15.000,- beschikbaar gesteld voor dit programma.

4.1.5 Regionale Businesscase Waterstof

In opvolging op de Routekaart Waterstof 2020-2030 Cleantech Regio is er vanuit de Regio Deal het vervolgonderzoek Hydrogen Connect gestart. Dit onderzoek draait om de totstandkoming van een regionale businesscase voor de toepassing van waterstof in met name de industrie [grootverbruikers aardgas]. Hierbij is ook aandacht voor de toepassingen binnen de mobiliteit en gebouwde omgeving. Het doel is te komen tot een businesscase welke gezien kan worden als een bestuurlijke opgave voor de regio om toeleveranciers als Gasunie te bewegen dit in de toekomst binnen onze regio mogelijk te maken.

Cleantech Regio waterstof programma Hydrogen Connect 2020-2030

4.1.6 Ondersteuning ontwerpfase RES 2.0

Er is vanuit de themalijn Energietransitie ondersteuning geboden in de ontwerpfase voor de RES 2.0. In de voorbereiding op deze nieuwe RES periode is er een bijdrage geleverd in de werkgroepen Governance en Kennis & Inspiratie. Hierbij is aandacht gevraagd voor de betrokkenheid cq vertegenwoordiging van het bedrijfsleven gericht op de toekomstige uitvoering. Met name de doelstelling van duurzame opwek door middel van zon op dak is hierin belangrijk.

4.1.7 Biogas

De toepassing van biogas (uit mono-mestvergisting) in het toekomstige en duurzame energiesysteem is energetisch gezien erg interessant. Ook economische is het voor agrarische ondernemingen een interessant en nieuw verdienmodel. Om die reden zijn er in onze regio verschillende initiatieven van boeren om collectief hierin samen te werken. Oxe Geeft Gas is daadwerkelijk de aanleg van een biogasleiding van start gegaan in 2021 en gaan 5 melkveehouders biogas leveren aan 2 bedrijven in Deventer. Daarnaast is er een kansrijk collectief van 11 boeren in Lochem welke gezamenlijk biogas wil leveren aan Friesland Campina in Lochem. In beide gevallen gaat het om toepassing als vervanger van aardgas.

4.1.8 Regionale Samenwerking Energie coöperaties.

In de Cleantech Regio zijn inmiddels circa 15 energie coöperaties actief. Grote en kleine coöperaties, pas gestart of reeds jaren actief en professioneel georganiseerd. Deze coöperaties zijn vaak alleen lokaal actief en daarbij is er een sterke verbinding en betrokkenheid met de lokale inwoners. Dit zorgt voor een sterke participatie. De themalijn Energietransitie heeft met een aantal gemeenten samengewerkt aan een regionaal energieloket. Dit is een digitaal instrument gericht op inwoners en bedrijfsleven. Met de energie coöperaties is een plan gemaakt om in de komende jaren intensief te gaan samenwerken. De betrokkenheid van inwoners vergroten en een aanzienlijke bijdrage leveren aan de doelen van duurzame energie opwek (RES) is hierin een belangrijk doel.

4.2 THEMALIJN CIRCULAIRE ECONOMIE

In de zomer van 2020 hebben we vanuit de themalijn CE van de Cleantech Regio het actieplan CE 2020-2021 CTR opgeleverd. Nu, begin november 2021 starten we met het maken van een nieuw actieplan voor 2022. Tijd dus om terug te kijken, wat is er gebeurd en wat niet en waar zijn tijd en inzet aan besteed. Circulaire economie is een onderwerp dat vol op in ontwikkeling en beweging is. Met ieder nieuw onderzoek/ project/ en programma worden nieuwe inzichten opgedaan en is kennis die we gister als waar beschouwden van daag achterhaald en is het ontwikkelen op voortschrijdend inzicht van groot belang.

Deze terugblik volgt de inhoud van het actieplan CE 2020-2021.

4.2.1 Monitoring

Als eerste activiteit in het actieplan CE 2020-2021 wilden we een CE impactmeting uitvoeren om zodoende te kunnen aantonen waar we staan en waarop we [willen] ontwikkelen. In de zoektocht naar wat is er al en welke criteria zijn dan logisch voor onze regio zijn we tot de conclusie gekomen dat een losse CE impactmeting nu niet logisch is. Op allerlei niveau en thematiek is de regio bezig met monitoring. De Regio Monitor, monitoring van de Regio Deal, monitoring brede welvaart vanuit PBL. CE wordt hierin meegenomen.

4.2.2 Focus op grondstofstromen

Door het benoemen van de prioritaire grondstofstromen in het actieplan zijn projecten (zoals Circulaire Fabrieken uit de Regio Deal) zich specifiek op deze stromen gaan inzetten. Dit geeft direct invulling aan de ingezette focus.

4.2.3 Voedsel Landbouw en Landschap (aka Voedsel en Biomassa, aka Agrifood)

Voedsel en Biomassa is als een van de prioritaire grondstofstromen gedefinieerd in het actieplan. Dit thema werd voorheen niet specifiek geagendeerd. Vanwege het belang voor (de toekomst van) de regio is in het actieplan opgenomen. Het afgelopen jaar is door het aannemen van een Business Developer met kennis van inhoud en relevant netwerk (Ria Markvoort) het thema als onderdeel van de themalijn CE opgenomen. De verbinding tussen de tafel Voedsel, Landbouw en Landschap van de GR en de uitvoeringsorganisatie is hiermee gelegd. Ook is door Ria er een brede verkenning gedaan in de regio waardoor een visie en strategie op het thema voor de regio is gevormd en wordt opgenomen in het volgende actieplan.

4.2.4 Water

Ook water is in het actieplan opgenomen als een belangrijk thema waar voorheen nog geen aandacht voor was. Water is bij uitstek een crossover thema (met Energietransitie en Human Capital maar ook tussen Gr en Board). Dit thema is dan ook breder opgepakt met de komst van Christiaan Beuzel vanuit de opdracht van het Waterschap rondom het Water Test Network.

4.2.5 Regio Deal

De Regio Deal projecten en het proces rondom de Regio Deal heeft het afgelopen jaar voorrang genoten. De projecten die zijn opgenomen in de Regio Deal zijn geholpen om met een goed project plan te komen en op basis daarvan hun financiering vanuit de deal te ontvangen. 1 project (Fieldlab CIM) moet nog zijn eerste indiening doen, maar heeft eerder een 70% versie ter beoordeling ingeleverd en is als Fieldlab al vol op in bedrijf. Naast het begeleiden van de projecten is de organisatie en het proces rondom de Regio Deal vormgegeven en worden onderwerpen als monitoring, crossover verbindingen opgepakt en uitgevoerd vanuit de themalijnen.

4.2.6 Andere projecten

Doordat er vanaf 2021 geen budget meer beschikbaar is om initiatieven/ projecten financieel te ondersteunen is de focus vooral komen te liggen op delen van kennis en helpen met netwerk (vanuit de rol van kennis en netwerkorganisatie een hele logische). Daar waar wel nog vanuit 2020 financiële ondersteuning was gegeven aan bijvoorbeeld de IJsselbiënnale, de circulaire lamp van Circular Booster en Low Code Demo van Ennovation Hub ten behoeve van het tegengaan van Ewaste, zijn de projecten gevolgd, ondersteund en voorzien van passende publiciteit. Andere projecten zijn vooral geholpen met ondersteuning in vinden van financiering (Race Foundation met EU React aanvraag), helpen aan contacten/ netwerk (Transmeto contacten bij gemeenten voor het Gegevens Woordenboek Stedelijk Licht, GreenCity tbv vestigingslocatie fabriek en contacten met (locale) Groenbedrijven) en begeleiden in business development en onderzoek (City Can aanvraag voor het smart solution semester bij Saxion). Bovenstaande projecten zijn voorbeelden zonder volledig te zijn.

In een zeer pril stadium zijn we ook bezig, samen met de eerstelijns kennismakelaar (Jan-Willem Vos) met het organiseren van een CoP tbv de bouwsector rondom het thema regeneratief bouwen. Uitgaande van een hele grote en

urgente opgave om tbv de woningnood nieuwbouw toe te voegen in de regio en tegelijkertijd [zie RP 2030 en conceptagenda] de groene kwaliteit van de regio te behouden en te versterken.

4.2.7 Netwerken en regio overstijgende initiatieven

In breder [regio overstijgend] perspectief zijn contacten gelegd en onderhouden met de triple helix partijen in de regio en bovenregionaal. In Gelderland wordt de voortrekkersrol hierin gepakt door CIRCLES waarbij de Gelderse Regio's en onderwijsinstellingen goed zijn vertegenwoordigd. In Overijssel heeft een aantal maal een CE coördinatie overleg plaatsgevonden waarin uitwisseling heeft plaatsgevonden.

Het CESI-ON programma [Circulaire Economie Smart Industry – Oost Nederland, gefinancierd door de provincies Gelderland en Overijssel] is een regio overstijgend programma waarin OostNL als kwartiermaker het programma vorm en inhoud geeft. Vanuit de themalijn CE hebben we aangegeven een rol te willen spelen in verschillende werkpakketten [met name WP 1 & 2, 'activeren' en 'vormen'].

In 2021 heeft de Gelderse Circulaire Innovatie Top 20 plaatsgevonden georganiseerd vanuit VNO-NCW waaraan we vanuit de regio hebben bijgedragen. Nu zijn de voorbereidingen in gang voor zowel de Gelderse als de Overijsselse Circulaire Innovatie Top 20 die plaatsvindt in de week van de Circulaire Economie in februari 2022.

Vanuit CIRCLES is het initiatief genomen om als Gelderse regio's gecombineerde voorstellen te doen voor de uitvoeringsagenda CE van de provincie Gelderland en hiervoor aanspraak te maken op het budget voor organiserend vermogen.

4.2.8 RP 2030 en Agenda

Vanuit de themalijn CE hebben we bijgedragen met inhoud en netwerk aan de processen om te komen tot het Regionaal Perspectief 2030 en de [concept] Agenda van de Cleantech Regio [Gr & Board]. Dit RP 2030 en de Agenda zullen samen met het vorige actieplan de basis vormen voor het Actieplan CE 2022 Cleantech Regio.

4.2.9 Algemeen

Met het vertrek van de business developer CE in april 2020 is de capaciteit voor de uitvoering van het actieplan CE 2020-2021 minimaal geweest. Voor het komen tot het actieplan 2022 is de capaciteit aangevuld en op basis van dit plan en beschikbaar budget wordt de capaciteit voor 2022 weer optimaal ing

4.3 THEMALIJN HUMAN CAPITAL

4.3.1 Regio Deal als primaire focus

Het jaar 2021 stond voor de themalijn Human Capital voor een groot deel in het teken van de Regio Deal en dan specifiek de uitrol van de Actielijn Cleantech Werkt. Deze actielijn bestaat uit elf projecten. Negen van die projecten ontvingen in 2021 begeleiding in het proces om tot een succesvolle financieringsaanvraag te komen. Twee projecten zijn zogeheten cofinancieringsprojecten vanuit de provincie Overijssel. Zij ontvangen geen begeleiding richting financiering, maar konden afgelopen jaar net als de overige projecten wel rekenen op ondersteuning in de vorm van sparring, verbinden van netwerken, opzetten van monitoring, in de spotlight zetten bij mijlpalen, etc.

De business developer Human Capital was bij de uitrol van de Regio Deal het eerste aanspreekpunt voor de penvoerders bij praktische vragen over / ondersteuning bij de aanvraag, communicatie en monitoring. De themalijnmanager was als tweedelijns adviseur beschikbaar, en had zitting in het kernteam Regio Deal. Dit kernteam had en heeft nog steeds als taak om projectaanvragen te beoordelen en het proces vorm te geven voor de uitvoering van de Regio Deal.

Projecten uit de Actielijn Cleantech Werkt:

- Technicampus Experience Center Deventer
- NewTechPark Apeldoorn
- Techniekfabriek Zutphen
- Regionaal Kennisontwikkelingsprogramma techniekhubs
- Stadscampus de Kien
- Centrum voor Veiligheid en Digitalisering
- Fieldlab Energy4Business
- Pilot Wijkgericht Werken aan Talentontwikkeling
- Ontwikkelfonds Cleantech Regio
- Vindwerk.nl
- Vindstage.nl

4.3.2 Andere initiatieven en activiteiten

Het Actieplan Human Capital, dat in 2020 werd vastgesteld liep ook in 2021 nog door. Zo werd het project Samen Werken aan Wendbaarheid [Fast Switch Cleantech Regio] dat onderdeel is van dit actieplan in 2021 uitgevoerd door penvoerder Saxion en haar projectpartners. En was er in netwerkgesprekken en tafelbijeenkomsten die in 2021 vanuit de themalijn georganiseerd werden aandacht voor de verschillende initiatieven in onze regio die betrekking hebben op stimuleren van overstappen naar kansberoepen in onze regio.

Sinds 2021 is de Strategische Board via de themalijn Human Capital bovendien aangehaakt bij een bovenregionaal overleg in het kader van het landelijke programma "Human Capital Agenda ICT". Dit heeft er onder andere toe geleid dat er ook een eerste regionale tafelbijeenkomst rondom human capital en digitalisering heeft plaatsgevonden. Het is de begin van een verkenning naar regionale samenwerking binnen het human capital speelveld op het thema digitalisering.

4.3.3 Verbinding met de arbeidsmarktregio

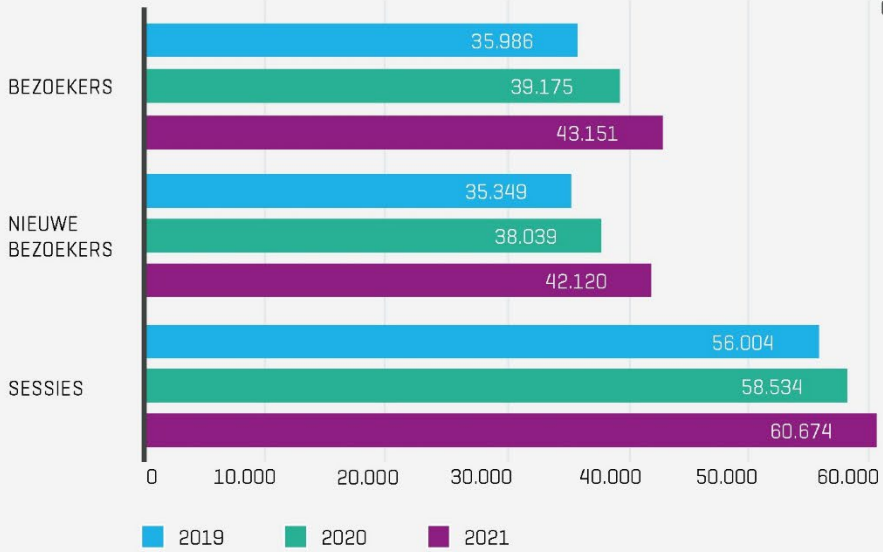
Een belangrijke partij in onze regio rondom het thema onderwijs en arbeidsmarkt is FactorWerk, het samenwerkingsverband in de arbeidsmarktregio Stedendriehoek en Noord West Veluwe. Sinds eind 2021 is een kwartiermaker bij Factor Werk actief met planvorming naar de toekomst toe. Na een kennismaking tussen themalijnmanager Human Capital en deze kwartiermaker, is afgesproken elkaar over en weer te betrekken bij planvorming, om samen in de toekomst meer op te trekken als samenwerkingspartners. Dit wordt in 2022 verder vormgegeven.

4.3.4 Platform Techniek Stedendriehoek

In 2021 heeft het Platform Techniek Stedendriehoek weer diverse activiteiten georganiseerd, gericht op het stimuleren van het kiezen, leren en werken in de techniek. De programmamanager van het platform is samen met de themalijnmanager Human Capital opgetrokken bij de Techniekpactaanvraag voor 2021 en 2022 en de provinciale afstemming daarover. Daarbij zijn stappen gezet om de diverse techniekhubs in de regio [waar de lokale platformen Techniek ook steeds vaker hun plek vinden] verder te gaan verbinden en versterken. In de tweede helft van het jaar zijn er goede stappen gezet die begin 2022 moeten gaan leiden tot een nieuw regionaal bestuur van het Platform Techniek Stedendriehoek. De precieze invulling daarvan wordt in samenspraak met besturen van de lokale platforms bepaald.

ONLINE PRESTATIES 2021

GROEI DOELGROEPOVERZICHT WEBSITE

852 KEER BEKEKEN
00:03:25 MINUTEN LANG

BEST GELEZEN BERICHT
Ontwikkefonds maakt omscholen naar kansrijk werk makkelijker

MAART
Lancering nieuwe website

TOP 3
Best bezochte pagina's:
1. Nieuws
2. Home
3. Extranet

DECEMBER
Gestart met

BEST GELEZEN BERICHTEN

Shira van der Werf
nieuwe Adjunct Directeur
Cleantech Regio

Ontwikkefonds maakt
omscholen naar
kansrijk werk makkelijker

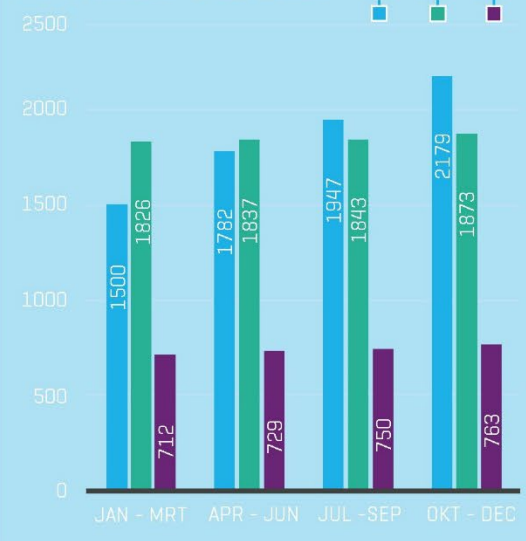

Shira van der Werf
nieuwe Adjunct Directeur
Cleantech Regio

RUBRIEKEN

- 1. Internationale Vrouwendag:** in week 10 lieten wij onze volgers kennismaken met [een deel van] de vrouwen die werken bij Cleantech Regio.
- 2. Zomeractie:** van week 28 t/m 33 hielden wij onze volgers op de hoogte van actuele ontwikkelingen en gaven wij een terugblik op het begin van het jaar.
- 3. Adventskalender:** van 6 t/m 24 december blikten wij terug op een veelbewogen jaar met onze adventskalender. Elke werkdag openden wij een vakje die ons bracht bij de leukste berichten en nieuwe weetjes. Zo kwamen er video-updates van de themalijnmanagers langs, vertelde Arko van Brakel hoe hij het afgelopen jaar heeft beleefd. Samen met Ineke Lijnema deelde hij een kerstgroet.
- 4. Top 10 2021:** In 2021 gebeurde er veel. Daarom blikten wij terug op het afgelopen jaar met onze tien best gelezen berichten.

AANTAL VOLGERS

AANTAL ABONNEES
21 januari: 2225
16 december: 3022
36%
groei t.o.v. januari 2021

NIEUWSBRIEF JANUARI 2021: DE WEEK VAN DE CIRCULAIRE ECONOMIE KOMT ERAAN!

Problemen met het lezen van deze e-mail? [Klik hier om het opnieuw te bekijken](#)

NIEUWSBRIEF
SAMEN NAAR EEN SCHONE TOEKOMST

DUURZAAM ONDERNEMEN

Eerste resultaten Regio Deal met 5 circulaire fabrieken

Cleantech Regio legt in haar agenda én in de Regio Deal grote nadruk op circulariteit. Ook de provincie Gelderland zet vol in op een circulaire economie. Veertien bedrijven in de provincie hebben daarom subsidie gekregen om werk te maken van circulariteit. Vijf van deze bedrijven zijn gevestigd in de Cleantech Regio.

[Lees verder](#)

Heb jij een duurzaam initiatief of wil je er meer over weten?
[Lees hier verder...](#)

Gemiddeld opende 36% van de ontvangers de nieuwsbrief. Daarmee ligt het Open Rate hoger dan het landelijk gemiddelde [34%].

De populairste berichten zijn:
1. Opening Waterstof demowoning [96x],
2. Burgerboerderij de Patrijs [91x]
3. IJsselbiënnale [90x].

BEST GELEZEN NIEUWSBRIEF
januari:
2225 abonees
45,43% geopend

4.4 COMMUNICATIE EN EVENEMENTEN

4.4.1 Communicatie

In 2021 werkte het communicatieteam, dat zich inzet voor zowel de Regio Stedendriehoek als de Strategische Board, op volle sterkte. Er zijn nieuwe communicatieadviseurs aangesteld; samen met een communicatiemedewerker (0,7 fte) en een tekstschrijver (0,3 fte), kwam het team uit vier personen (2,6 fte) te bestaan.

Het team ondersteunt de corporate communicatie. De betrokkenheid van contacten via sociale media en de website nam in 2021 sterk toe. Zie hiervoor bovenstaande gegevens in de infographic. Daarnaast werd communicatieve ondersteuning geboden aan verschillende online bijeenkomsten, programma's en projecten, waaronder de Cleantech Regio Deal. Voor de Regionale Energie Strategie (RES) en de aanleg van een Vlot en Veilige Fietsroute tussen Apeldoorn en Epe werd extra communicatieondersteuning ingekocht vanuit de externe programmabegrotingen.

4.4.2 Lobby

Regionaal Perspectief 2020-2030

Dit jaar zetten we het herijken en verrijken voort van de regionale ambities en waar de regionale organisatie de focus op zal leggen. Middels het betrekken van vrijwel alle stakeholders wordt het nieuwe inzicht in een tekening weergegeven. Elke stakeholder zal zich hierin herkennen en de verbinding met andere doelen en ambities kunnen duiden: 'iedereen in de regio kan zijn verhaal vertellen'. Het doel is dat er in het najaar van 2021 een realiseerbaar uitvoeringsprogramma ligt wordt verschoven naar 2022.

Programma's

Programma's betreft kansen voor de regio, die niet in een themalijn passen of nog geen eigenaar hebben. Ze scheppen kaders waarbinnen initiatieven en projecten kunnen starten.

1. Programma Cleantech A1-Zone

Cleantech Icoon A1 is één van de vliegwielprojecten uit de Omgevingsagenda Cleantech Regio. Deze agenda voeren provincie Gelderland, de Strategische Board Stedendriehoek en de Stedendriehoek-gemeenten samen uit. Samen werken zij aan gezamenlijke thema's die elkaar raken en versterken en die extra inspanning vragen van overheden, ondernemers en onderwijs en onderzoek. Projecten zoals Cleantech Icoon A1 versnellen als 'vliegwiel' de realisatie van ambities.

- A1 Viewer, gestart in 2020, oplevering verwacht in Q2 2022
Toont alle duurzame initiatieven in de A1-zone, zodat ondernemers en initiatiefnemers van elkaar kunnen leren, versterken en samenwerken. In 2021 is er gewerkt aan de vulling en presentatie van de database. De A1 Viewer wordt naar verwachting in de eerste helft van 2022 opgeleverd.
- Blikvanger en profileringsconcept, subsidie is toegekend in 2021, start in 2022
Zichtbaarheid en 'beleefbaarheid' van de Cleantech Regio vanaf de A1, zowel expliciet (bijvoorbeeld bewegwijzering) als impliciet (uitstraling). Met de toekenning van de subsidie door Gelderland in 2021 begint het eigenlijke werk in de regio zelf tegen de achtergrond van de Regionale Agenda, mogelijke bestuurswisselingen (gemeenteraadsverkiezingen), investeringsplatform, uitrol van de projecten van de Regio Deal (Brede Welvaart). Mogelijk wordt het geheel gekoppeld aan het de A1 Viewer, die daartoe wellicht ook wordt uitgebreid naar de gehele regio. De oplevering is naar verwachting begin 2023.
- Toekomstbestendige Energie-infrastructuur, subsidieaanvraag ingediend in 2021.
De netcapaciteit van de twee netbeheerders loopt tegen grenzen aan, waardoor de duurzaamheidsambities mogelijk in gevaar komen. Een regionale strategie, aanpak van specifieke vraagstukken en daarnaast ondersteuning bij initiatieven moet helpen om oplossingen te vinden. Start van het project kan na toekenning van de subsidie, naar verwachting Q1 2022 en start is naar verwachting in Q2 2022.
- Gebiedsontwikkeling Wilp-Achterhoek
Het plan van lokale initiatiefnemers komt in een fase waarbij regionale ondersteuning vereist is, mede door de versnelde verbreding van de A1. In 2021 zijn vooral inhoudelijke processtappen gezet met het projectteam (Attero, Bosgoed Diervoeders, Voorst, Algemeen Belang Wilp-Achterhoek en Cleantech regio) en Rijkswaterstaat, Gelderland en betrokken stakeholders. Twynstra Gudde is gevraagd om als onafhankelijk procesregisseur op te treden.

2. Programma Waterstof (Hydrogen Connect)

Waterstof staat volop in de schijnwerpers, er zijn hoge verwachtingen en er is ook een roep om realisme. De Strategische Board Cleantech Regio benoemde de verkenning van waterstof als duurzame energiedrager dan ook als regionale prioriteit (17 juli 2019). In december 2019 gaf De Strategische Board opdracht tot het opstellen van een regionale waterstofstrategie waarmee de industrie in de Cleantech Regio in 2030 over voldoende waterstof kan beschikken.

De 'Routekaart Waterstof 2020-2030' is in 2021 opgeleverd (verwijzen naar website) en kreeg in 2021 een vervolg in de Regio Deal: een business case om aangesloten te worden op de backbone, stimuleren van projecten waar waterstof een

cruciale rol in speelt en het ontwikkelen van een kennisagenda voor bedrijven en overheden. Hierna wordt vanuit de themalijn Energietransitie aangesloten bij ontwikkelende programma's van provincies, andere regio's en rijk.

Naar verwachting wordt eind 2022 het resultaat opgeleverd van de Regio Deal.

3. Programma Water

Water is op veel manieren belangrijk voor de regio: vaarwegen, droogtebeheersing, drinkwater, zuivering. Door de uitvoeringsorganisaties (waterschappen, drinkwaterbedrijven, Rijkswaterstaat) te verbinden de Cleantech Regio kunnen gezamenlijke ambities naar verwachting beter worden behaald. In 2021 is een vervolg gegeven aan het Water Test Network (Waterschap vallei en Veluwe), dat de samenwerking tussen waterschappen en het bedrijfsleven versterkt. Daarnaast is er met een eerste inventarisatie voor een bredere agenda gestart. De programmatische aanpak heeft in 2022 een bescheiden voortgang geboekt, wel zijn waterschappen inhoudelijk meer betrokken geraakt bij de regio.

4. Regionale Regiekamer (ontwikkeling)

Om de beschikbare fondsen die initiatieven in de regio kunnen ondersteunen beter te kunnen ontsluiten, is er een start gemaakt met de Regionale Regiekamer. Deze heeft tot doel om vraag (kansen en initiatieven in de regio) te verbinden met aanbod (fondsen bij van o.a. provincies, rijk en Europa). Dat kan uiteenlopen van een matching met subsidies (bijvoorbeeld 'zon op dak'), tot ontwikkeltrajecten waar ook lobby een belangrijke rol zal spelen (bijvoorbeeld in samenwerking met Landsdeel Oost zorgen dat er groene waterstof beschikbaar komt).

De regiekamer is in 2021 geleidelijk overgegaan naar het in ontwikkeling zijnde investeringsplatform.

5. DUIDING ROL EN POSITIE STRATEGISCHE BOARD EN RESULTATEN

Regio's spelen een steeds belangrijkere rol in het oplossen van complexe maatschappelijke opgaven. Veel opgaven zijn te groot om lokaal of door één partij opgelost te worden. Het succes van de Regio Deals laat dit zien: een Regio Deal stelt ondernemers, onderwijs, overheden en inwoners in staat om sámen te werken aan brede welvaart, om sámen het vestigings- en leefklimaat van de regio te versterken. Ook in de Cleantech Regio merkten we in 2021 al de meerwaarde van het hebben van een Regio Deal. Door concrete projecten te ondersteunen werden er nog meer en waardevollere verbindingen gelegd. Iets waar we in 2022 op voort kunnen bouwen in aanloop naar een Uitvoeringsagenda Cleantech Regio.

De Strategische Board is één van de partijen die het samenwerken aan opgaven in de regio stimuleert. In nauwe verbinding met de GR Regio Stedendriehoek, maar ook met de provincies Overijssel en Gelderland werkten we in 2021 aan het uitvoeren van de Regio Deal, het creëren van het Regionaal Perspectief 2030, en aan de contouren van de Strategische Agenda Cleantech Regio. De Strategische Board vertegenwoordigt en organiseert daarin nadrukkelijk de betrokkenheid van niet-overheidsgerelateerde achterbannen. Ook de ondernemende manier van werken binnen de Strategische Board is van toegevoegde waarde voor de regionale samenwerking. Dit is onder andere gebleken in de manier waarop de uitvoering van de Regio Deal is opgepakt: een kernteam dat snel, flexibel en ondernemend projecten begeleidde naar financiering, met een stuurgroep op afstand. Dit zorgt voor een sneller proces ten opzichte van veel andere Regio Deal-trajecten.

6. BEDRIJFSVOERING EN ORGANISATIE

Samenstelling bestuur

- Sebastiaan van 't Erve (onafhankelijk voorzitter)
- Ineke van Oldeniel (lid, lid College van bestuur Saxion, namens Onderwijs)
- Ronald van Wetering (lid, directeur grootzakelijk Rabobank Twente Achterhoek, namens ondernemers)
- Erik Visser (lid, wethouder gemeente Epe, namens overheid)
- Jeroen Joon (lid, wethouder gemeente Apeldoorn, namens overheid)
- Jos van Deursen (lid, voorzitter College van bestuur Aventus, namens onderwijs)
- Maarten Streppel (lid, directeur/eigenaar Salland Storage, namens ondernemers)
- Thomas Walder (lid, wethouder gemeente Deventer, namens overheid)
- Priscilla Trip (lid, advocaat Dommerholt Advocaten, namens ondernemers)
- Arko van Brakel algemeen directeur

De uitvoeringsorganisatie van de Strategische Board kent een vaste, kleine kern bureaubezetting en een flexibele schil voor de agenda, projecten en nieuwe kansen. Zo organiseren we maximale slagkracht en worden de uitvoeringskosten en -risico's minimaal gehouden.

Energietransitie, Circulaire Economie en Human Capital zijn de drie themalijnen van de Strategische Board. Iedere themalijn heeft een manager. De Themalijn managers zijn verantwoordelijk voor het identificeren van belangrijke ontwikkelingen, het verbinden van initiatiefnemers van projecten, bedrijven of innovaties met mogelijke financiers of andere doelgroepen en het natuurlijk het begeleiden van subsidie- en investeringstrajecten zoals de Regio Deal.

Omdat communicatie met alle achterbannen en andere betrokkenen essentieel is voor een kennis en netwerkorganisatie, heeft de Strategische Board een kleine maar professionele communicatieafdeling. Verankering in de community van bewoners en werkers van onze regio is het hart van de communicatiestrategie, zodat alle activiteiten voor, door én met onze ambassadeurs tot stand komen. Daarnaast is een krachtige lobby samen met onze lobby-partners een belangrijk instrument om de regio op de nationale en Europese kaart te zetten.

De backoffice werkt ondersteunend en faciliterend voor de gehele organisatie.

Secretariaat

Het secretariaat van de Board was in 2021 gevestigd in Twello, gemeente Voorst. Vanaf 1 maart 2022 is zij gehuisvest in de Gasfabriek aan de Zutphenseweg 6 in Deventer.

Financiën

De regiogemeenten dragen financieel bij aan het functioneren van de Board met € 2,- per inwoner/per jaar. Ook de provincie Gelderland draagt substantieel bij. De jaarrekening 2021 is beschikbaar op onze site www.cleantechregio.nl onder het kopje over ons.

Contactgegevens Strategische Board Stedendriehoek

Bezoek- en postadres: Zutphenseweg 6, 7418 AJ Deventer

Mail info@cleantechregio.nl

Website www.cleantechregio.nl

KvK nr 59179465

BTW nr NL823354385B01

